

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

MONETY EMISJI 2011 MONETY EMISJI 2011

Informacje o planie emisji oraz sposobie zamiany monet 2 zł
ze stopu Nordic Gold znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP
jest prowadzona w serwisie Kolekcjoner
(aukcja internetowa/sklep internetowy) pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

 KOLEKCJONER

oraz w oddziałach okręgowych NBP.

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

300-lecie
Pielgrzymki Warszawskiej
na Jasną Górę

300-lecie Pielgrzymki Warszawskiej na Jasną Górę

● Warszawska Pielgrzymka Pieszka to wyjątkowy fenomen religijny na duchowej mapie nie tylko Polski, lecz także Europy. Nieprzerwanie od 1711 roku gromadzi pątników, którzy przemierzają szlak wiodący od administracyjnej stolicy Polski ku duchowej stolicy narodu – Jasnej Górze. Tradycji corocznego wędrowania nie zdołały przerwać ani represje zaborców, ani działania militarne podczas dwóch wojen światowych, ani zakazy nazistów i komunistów. W roku 2011 najbardziej znana polska pielgrzymka obchodzi jubileusz 300-lecia.

● Zaczęło się trzy stulecia temu od epidemii dżumy, która zdiesiątkowała ludność stolicy. Mieszkańcy Warszawy postanowili wówczas wyruszyć pieszo do sanktuarium maryjnego w Częstochowie, by prosić Matkę Bożą o ratunek dla miasta. Pielgrzymka miała charakter pokutno-przebłagalny: pątnicy żalowali za popełnione grzechy i błagali Maryję o pomoc w zażegnaniu epidemii. Zaraza wkrótce ustała, a warszawianie złożyli uroczyste ślubowanie, że od tej pory będą co roku pielgrzymować na Jasną Górę. Słowa dotrzyмали.

● W ciągu tych trzystu lat na trasie między Warszawą a Częstochową doszło do wielu niezwykłych wydarzeń. Najbardziej dramatyczne z nich miało miejsce w 1792 roku, gdy wszyscy pielgrzymi zostali wymordowani nieopodal Woli Mokrzieskiej. Do dziś nie ma pewności, czy egzekucji dokonali żołnierze pruscy czy oddział Kozaków. To pokazuje, że jeszcze przed definitywnym rozbiorem Rzeczypospolitej Polacy nie mogli czuć się bezpiecznie we własnej ojczyźnie.

● Częstochowa i Warszawa najpierw znalazły się w zaborze pruskim, a od 1815 roku były w zaborze rosyjskim. W tym czasie władze w Berlinie i Petersburgu robiły wszystko, by ograniczyć ruch pątniczy na Jasną Górę. Pielgrzymowanie do Matki Bożej Częstochowskiej traktowano wówczas nie tylko jako akt religijny, lecz także jako manifestację polskiej tożsamości narodowej i postawy patriotycznej.

● Istotą tego fenomenu znakomicie oddał Władysław St. Reymont w swym reportażu literackim *Pielgrzymka do Jasnej Góry* z roku 1894. Przyszły noblista opisywał, jak ze stolicy wyruszała w trasę obcy sobie ludzie, a na miejsce dochodziła wspólnota. Obserwował, jak bierna masa zamienia się w drodze w społeczność świadomą wspólnego celu. Pielgrzymka była dla pisarza metaforą losów Polski, która z oddzielnych plemion przekształca się w naród, a tym, co sprawia ową przemianę, jest droga wiary.

● To wiara pozwoliła Polakom przetrwać okres zaborów, a pobyt na Jasnej Górze zawsze dodawał im nadziei. Uwidoczniło się to zwłaszcza w roku 1920, w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Gdy na Warszawę maszerowała Armia Czerwona, pielgrzymi ze stolicy podążali do Częstochowy. Finał obu marszów miał nastąpić 15 sierpnia. Do celu dotarli jednak tylko ci drudzy – modlący się w drodze o ratunek dla ojczyzny.

● W okresie okupacji hitlerowskiej Niemcy zabronili pielgrzymowania na Jasną Górę. Mimo to warszawianie nadal, zachowując zasady konspiracji, docierali do częstochowskiego klasztoru. Tradycja corocznego przemierzania pątniczego szlaku nie została przerwana nawet w 1944 roku, gdy trwało powstanie warszawskie.

● Po II wojnie światowej pielgrzymka, nad którą opiekę przejęli paulini, nabrała rozmachu ogólnopolskiego, a z czasem międzynarodowego. Zaczęło uczestniczyć w niej coraz więcej wiernych zarówno z Europy Zachodniej, jak też Środkowej

i Wschodniej. Przez całe lata pielgrzymka była solą w oku władz komunistycznych, które podejmowały różne działania, by ją zlikwidować. Prześladowania przynosiły jednak efekt odwrotny do zamierzonego. Kulminacyjnym punktem represji okazał się rok 1963, gdy władze PRL oficjalnie zabroniły organizacji pielgrzymki. Paulini zignorowali jednak zakaz komunistów. Tego lata na Jasną Górę dotarło około 4000 pielgrzymów, którzy w drodze musieli znieść wiele ataków i szykan ze strony SB. Kardynał Stefan Wyszyński stwierdził, że dzięki swej determinacji ocalili oni pieszy ruch pielgrzymkowy w Polsce.

● Prymas Tysiąclecia był pierwszym hierarchą, który docenił potencjał pielgrzymki i uczynił z niej narzędzie ewangelizacji. Taki charakter utrzymała także po upadku komunizmu. Również dziś dla wielu ludzi stanowi drogę do Boga.

Grzegorz Górny

● W dniu **1 sierpnia 2011 r.** Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę upamiętniającą 300-lecie Pielgrzymki Warszawskiej na Jasną Górę, o nominale:

2 zł wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

N O M I N A Ł 2 Z Ł

metal stop **CuAl5Zn5Sn1** ■ stempel **zwykły** ■ średnica **27,00 mm**
masa **8,15 g** ■ wielkość emisji **800.000 szt.**

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-11, pod orłem napis: **ZŁ 2 ZŁ**. W otoku napis: **RZECZPOSPOLITA POLSKA**, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: **M/W**.

REWERS: U góry stylizowany wizerunek Klasztoru Zakonu Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie. Poniżej, po prawej stronie, stylizowany fragment Kościoła Zakonu Paulinów pod wezwaniem Ducha Świętego w Warszawie. U dołu, na tle stylizowanych konturów grupy pielgrzymów niosących krzyż i chorągwie, napis: **300-LECIE PIELGRZYMKI/WARSZAWSKIEJ NA/JASNĄ GÓRĘ**.

NA BOKU: ośmiokrotnie powtórzony napis: **NBP**, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**
Projektant rewersu: **DOMINIKA KARPINSKA-KOPIEC**